Dodatek tygodniowy

przy Gazecie Lwowskiej.

Nro. 4. Dnia 29. Stycznia 1853.

Statystyka szkół publicznych w Galicyi, w Krakowie i na Bukowinie w roku 1852.

(Ob. Nr. 3 Dodat. tygod.).

II. Uniwersytet Lwowski.

Wydział naukowy	Skład nauczycieli: Profesorowie rzeczywiści	Profesorowie nadzwyczajni	Suplenci	Docenci prywatni	Nauczyciele w ściślejszem znaczeniu	Asystenci	Kancelarya i kwestura	Służba
Teologiczny . .	3	—	4	—	—	—	—	—
Jurydyczny . .	6	1	—	—	—	—	—	—
Filozoficzny . .	8	3	1	3	3	—	—	—
Uniwersytet w ogóle . . .	—	—	—	—	—	—	2	4
Razem	17	4	5	3	3	—	2	4

Oznaczenie i objętość istniejących przy uniwersytecie środków naukowych:

1. Biblioteka uniwersytetu zawierała z końcem roku 1852:
   a) Zbiór książek o 34.450 tomach.
   b) Rękopismów 312 sztuk.
   c) Kart geograficznych 61 sztuk.
   d) Zbiór artystyczny (ryciny, litografie, obrazy olejne) 6 tomów, 21 zeszytów i 225 sztuk.
   e) Zbiór numismatów, 9.750 sztuk.
   f) Zbiór mineralogiczny, 1.027 sztuk.

   Pomnożenie w porównaniu z rokiem poprzedzającym: *ad a)* o 1150 tomów; *ad b)* o 1 sztukę; *ad c)* o 9 sztuk, *ad e)* o 177 sztuk.
2. Muzeum fizyczne: 347 aparatów i instrumentów fizycznych i chemicznych, 24 modelów mechanicznych i zbiór modelów agronomicznych (o 52 aparatów i instrumentów więcej niż w roku poprzedzającym).
3. Muzeum historyi naturalnej:
   a) Oddział mineralogiczny: 300 egzemplarzy oryktognostycznych minerałów, 200 skał, 200 skamieniałości.
   b) Oddział botaniczny: 3.000 plant exotycznych, 3.000 roślin środkowej Europy, 300 austryackich kryptogamów.
   c) Oddział zoologiczny: 18 sztuk zwierząt ssących. 438 ptaków, 26 amfibiów; 20 entopców; 54 ryb, 1.003 rodzajów owadów. (Zbiór konchyliów o 900 egzemplarzach spodziewany jest z Ołomuńca).

   Więcej o 500 egzemplarzy oryktognostycznych minerałów i 300 kryptogamów, 18 zwierząt ssących. 358 ptaków i 713 rodzajów owadów.
4. Zbiór aparatów i preparatów chemicznych.
5. Ogród botaniczny (nowo założony).

Stan uczniów.

Wydział Naukowy	1. Nowoimatrykulowani	2. Imatrykulowani w ogóle	3. Nadzwyczajni słuchacze	4. Uczęszczający na kilka wydziałów	5. Liczba uczniów w ogóle	6. Liczba odeszłych z uniwersytetu	7. Stypendyści	8. Kwota stypendyów
Kurs zimowy $18^{51}/_{52}$.								
Teologiczny	244	244	31	170	275	13	15	600 złr.
Jurydyczny	76	303	58	190	361	73	42	3550 —
Filozoficzny	13	23	39	4	62	6	5	400 —
Razem . .	333	570	128	364	698	92	62	4550 złr.
Kurs letni 1852								
Teologiczny	1	236	27	164	263	74	15	600 złr.
Jurydyczny	31	261	37	116	298	69	47	4100 —
Filozoficzny	4	21	25	1	49	8	4	350 —
Razem .	36	518	92	281	610	151	66	5050 złr.

Uwagi względem frekwencyi.

W kursie zimowym:

Do rubryki 1. i 2. Teologów uważano przedtem za nadzwyczajnych słuchaczów, imatrykulacya ich odbyła się po raz pierwszy w roku szkolnym $185^1/_2$; ci którzy na mocy świadectw gymnazyalnych bez egzaminu maturitatis uczęszczają na teologię, wyszczególnieni są jako nadzwyczajni słuchacze w rubryce 3.

Do rubryki 3. Nadzwyczajnych słuchaczów na wydziale filozoficznym było właściwie 53, ale ponieważ czternastu z nich równocześnie uczęszczało na prawo i policzeni są w odnośnej rubryce, przeto ich opuszczono w rubryce trzeciej.

Do rubryki 4. Z pomiędzy słuchaczów teologii uczęszczało trzydziestu sześciu na odczyty jurydyczne a 162 na filozoficzne, ale ponieważ z tych 28 uczęszczało na obydwa rzeczone wydziały, policzono przeto tych ostatnich dla dokładności rzeczywistej liczby, tylko w rubryce wydziału jurydycznego.

W kursie letnim:

Do rubryki 1. Przyjęcie na teologię ma miejsce tylko na cały rok, przyby więc w kursie letnim tylko jeden uczeń przyjęty później.

Do rubryki 3. Nadzwyczajnych słuchaczów na wydziale filozoficznym było właściwie trzydzieści jeden, jednak trzech z pomiędzy nich uczęszczało także na odczyty jurydyczne, dla tego tutaj zostali opuszczeni.

Do rubryki 4. Z teologów uczęszczało jedenastu na odczyty jurydyczne, 164 na filozoficzne, ale ponieważ jedenastu uczęszczało na ostatnie dwa wydziały, przeto niemożna było przytaczać ich w dwóch rubrykach.

W porównaniu z rokiem szkolnym 1851 zmniejszyła się frekwencya w kursie zimowym o jednego słuchacza, w kursie zaś letnim o dwudziestu dwóch.

Pod względem narodowości było między uczniami podczas kursu zimowego 121 Niemców, 5 Czechów, jeden Sławianin południowy, 255 Polaków, 314 Rusinów, dwóch Rumenów; podczas kursu letniego 99 Niemców, jeden Sławianin południowy, trzech Czechów, 208 Polaków, 297 Rusinów, dwóch Rumenów.

Podział według wyznań religijnych.

Wydział naukowy	Rzym. katol.	Grec. katol.	Grec. nieunickie	Ewangelickie	Izraelickie	Suma
Kurs zimowy						
Teologiczny	35	240	—	—	—	175
Jurydyczny	234	65	—	2	20	361
Filozoficzny	37	8	2	2	13	62
Razem . .	346	313	2	4	33	698
Kurs letni						
Teologiczny	33	230	—	—	—	263
Jurydyczny	224	62	1	1	10	298
Filozoficzny	32	5	1	1	10	49
Razem . .	289	297	2	2	20	610

Przegląd rygorozów i promocyi.

Wydział naukowy	Rygoroza z aprobacyą	Rygoroza z reprobacyą	Dysputacye	Promocye
Teologiczny	3	—	—	—
Jurydyczny	21	1	6	6
Filozoficzny	4	—	—	—
Razem . .	28	1	6	6

Przegląd złożonych egzaminów ogólnych.

(Staatsprüfungen).

W wydziale ogólnym z 11 egzaminowanych, obstało dziewięciu, dwóch reprobowano.

W wydziale polityczno-administracyjnym z 18 egzaminowanych, obstało 15, trzech reprobowano.

W wydziale sądowniczym z 30 egzaminowanych obstało 29, jeden reprobowany.

Ogółem z 59 egzaminowanych obstało 53, sześciu reprobowano.

Przegląd wykładanych przedmiotów.

Wydział teologiczny.

Przedmioty. Kurs zimowy:	Liczba godzin w tygodniu	Język naukowy	Liczba słuchaczów
Historya kościelna	9	łacin.	64
Archeologia biblijna	4	—	64
Język hebrajski i egzegetyka biblijna . . .	5	—	55
Język chaldejski, arabski i syryjski . . .	2	—	15
Hermeneutyka	4	—	51
Język grecki i egzegetyka nowego testamentu	5	—	50
Wyzsza egzegetyka nowego testamentu . .	2	—	12
Pedagogika	2	niem.	47
Dogmatyka	9	łac.	11
Dogmatyka	9	ruski	75
Teologia moralna	9	łac.	87
Teologia pastoralna	9	polsk.	10
dtto. dtto.	9	ruski	64
Katechetyka i metodyka	5	pols.	10
dtto. dtto.	5	ruski	64

Przedmioty. Kurs letni:	Liczba godzin w tygodniu	Język naukowy	Liczba słuchaczów
Historya kościelna	9	łac.	56
Wstęp do nauki biblijnej starego zakonu . .	5	—	55
Egzegetyka księgi Zacharyasza i kilku psalmów	2	—	11
Język syryjski i chaldejski	2	łac. syryj.	15
Wstęp do ksiąg nowego testamentu.	5	łac.	50
Język grecki i egzegetyka	4	—	50
Egzegetyka listów św. Pawła	2	—	11
Pedagogika	2	niem.	47
Dogmatyka	9	łac.	11
dtto.	9	ruski	75
Teologia moralna	9	łac.	86
Teologia pastoralna	9	pols.	10
dtto. dtto.	9	ruski	64
Katechetyka i metodyka	5	pols.	10
dtto. dtto.	5	ruski	64

Wydział jurydyczny.

Kurs zimowy.

Przedmioty:	Liczba godzin	Liczba słuchaczów
Filozofia prawa	4	125
Ekonomia polityczna	4	143
Ogólna nauka finansowa	4	25
Nauka o finansach	1	156
Teorya statystyki i statystyka austryacka . . .	5	93
Rachunkowość	$7^1/_2$	47
Prawo kościelne	4	43
Austryackie ustawy administracyjne	4	44
Regulamin celny i niestałe podatki	5	16
Austryackie prawo karne	5	43
Prawo osobiste.	1	79
Prawa posiadania i realne	4	57
Aust. prawo handlowe i wekslowe	4	27
Prowadzenie ksiąg handlowych	1	40
Styl handlowy	5	39
Sądowa medycyna.	5	37

Kurs letni.

Przedmioty:	Liczba godzin	Liczba słuchaczów
Powszechne prawo publiczne	4	107
Europejskie prawo internacyonalne	3	76
Prawo zasadnicze i konstytucya państw europejskich	5	77
Kultura państw europejskich	2	67
Nauka policyi	5	98
Prawo kościelne	5	33
Ustawy administracyjne	4	72
Medyczna policya	3	27
Celna ustawa karna	4	29
Rachunkowość państwa	$7^1/_2$	38
Austr. rachunkowość kameralna i kasowa	4	28
Prawo obligacyi	4	25
Austryackie prawo cywilne	9	36
Postępowanie w sprawach spornych	5	30
Dawne polskie prawo cywilne.	4	27
Instytucya ksiąg publicznych	1	87

Język naukowy był niemiecki.

Wydział filozoficzny.

Kurs zimowy.

Przedmioty:	Liczba godzin na tydzień	Język naukowy	Liczba słuchaczów
Psychyczna antropologia	2	niem.	13
Ogólna metafizyka	3	—	39
Historia filozofii	3	—	21
Historya państwa rzymskiego	4	—	159
Historya monarchyi austryackiej	3	—	118
Metodyczna nauka jeografii	1	—	13
Wyższa pedagogia	2	—	64
Wyższa matematyka	5	—	6
Matematyka elementarna	2	—	28
Fizyka	5	—	36
Praktyczny kurs fizyki	3	—	17
O siłach	1	—	24
Matematyczna fizyka	3	—	6
Elektro-magnetyzm	3	—	3
Botanika	4	—	13
Botaniczna terminologia	2	—	14
Zoologia	3	—	5
Starożytności rzymskie	3	—	18
Tłumaczenie Antygony Sofoklesa	3	niem grec.	6
Etnograficzne skreślenie siedziby głównych języków	1	niem.	12
Język niemiecki (*Mittelhoch-Deutsch*)	3	—	4
Literatura niemiecka	3	—	9
Xenofonta Anabasis	3	grec.	5
Gramatyka grecka	1	—	4
Satyry Horacego	3	łac.	5
Styl polski i wymowa	2	polsk.	8
Historya literatury polskiej	3	—	12
Język halicko-ruski	3	rus.	98
Pomniki literatury halicko-ruskiej	2	—	95
Porównawcza nauka o formach kościelno-sławiańskiego języka	2	—	3
Gramatyka syryjska	2	niem.	8
Krytyczna gramatyka hebrajska	2	—	16
Historya literatury hebrajskiej	1	—	10
Historya chemii	2	—	4

Kurs letni.

Przedmioty:	Liczba godzin na tydzień	Język naukowy	Liczba słuchaczów
Specyalna metafizyka	3	niem.	24
Filozofia moralna	3	—	—
Historya filozofii	3	—	28
Historya średnich wieków	3	—	81
Historya państwa austryackiego	2	—	38
Metodyka jeografii	1	—	18
Wyższa pedagogia	2	—	54
Analityczna jeometria	5	—	8
Fizyka	5	—	26
Optyka	1	—	53
Kurs praktyczny fizyki	3	—	6
Matematyczna fizyka	5	—	9
Galwanizm i elektryczność	$1^1/_2$	—	5
Botanika	5	—	5
Demonstracye za pomocą mikroskopa	2	—	6
Praktyczny kurs botaniki	2	—	5
Zoologia	5	—	2
Psychologia zwierząt	2	—	1
Ćwiczenia z dmuchawką	2	—	5
Historya chemii	2	—	2
Encyklopedya filologii	3	—	10
Platona Phaedo	2	grec.	10
Xenofonta Anabasis	2	—	9
Historya literatury greckiej	3	niem.	8
Agricola Tacyta	2	łac.	7
O językach altajskich	2	niem.	7
Sanskryt	2	—	15
Historya literatury niemieckiej	3	—	9
Język niemiecki (*Mittelhoch-Deutsch*)	1	—	3
Goethe'go Faust	2	—	6
Akcent i prozodya języka halicko-ruskiego	1	rus.	92
Porównawcza gramatyka narzeczy słowiańskich	2	—	91
Nestor i jego następcy	2	—	93
Język hebrajski	2	niem.	8
Dyalekta chaldejskie	2	—	7
Literatura hebrajska	$1^1/_2$	—	10

Opisy obrazów znajdujących się w kościołach miasta Lwowa.

Przez Felicyana Łobeskiego.

(Ciąg dalszy. Ob. Nr. 1 i 3 Dod. tyg.)

Kościół Archikatedralny obrządku Ormiańskiego pod wezwaniem Wniebowzięcia Maryi Panny.

W ogóle zaś w tym kościele przeważają obrazy w stylu bizantyńskim lub zbliżonym do bizantyńskiego. Prócz bowiem Matki Bożej *Jazłowieckiej* podobnemi tu jeszcze utworami są:

Swięty Grzegorz, obraz w piątym ołtarzu bocznym, po prawej stronie kościoła, przedstawiający tegoż świętego w całej postaci i blisko naturalnej wielkości, w infule na głowie i z pastorałem w ręku. Ręce świętego, infuła, pastorał, księga, szaty, oraz dno całe obrazu, są wyłożone metalową płytą, która nadto zdaje się jednolitą. Dno obrazu wyrzeźbione jest w piękny deseń, do koła zaś postaci jest jeszcze na tej płycie 15 małych obrazków w kształcie okrągłym, przedstawiających misterną płaskorzeźbą sceny z żywota ś. Grzegorza. Kształty, koloryt jako i cała charakterystyka obrazu znamionują odległą przeszłość.

W ołtarzu przeciwległym po lewej stronie kościoła: *ś. Antoni pustelnik*, obraz na drzewie z dnem złoconem. Ś. Antoni przedstawiony w półpostaci, z schyloną głową, z księgą i paciorkami w dłoni. Czarne szaty zakonnika, także na głowę zawdziana kapuca, obok bieluchnej brody staruszka i ciemnych borów oddanych w głębi obrazu, dziwnie odbijają od dna złoconego. Koloryt w tym obrazie jest już znacznie jaśniejszy, niemniej kształty i rysunki oparte więcej na naturze.

Nareszcie w podobnym jeszcze stylu ukazuje się obraz w pierwszym ołtarzu bocznym po lewej stronie kościoła; a tym jest: *ś. Benedykt*, przedstawiony w cały postaci, w szatach biskupich i z pastorałem w ręku. Szaty, pastorał i obok stojąca infuła są z blachy srebrnej.

Z późniejszych obrazów pięknym jest w drugim ołtarzu bocznym po lewej stronie kościoła obraz przedstawiający *Chrzest Chrystusa*. Nad schyloną jak zwykle postacią Chrystusa, ś. Jan Chrzciciel wylewa wodę; obok anioły trzymają białą szatę Chrystusa, w głębi przypatrujący się dwaj starce, w górze Bóg Ojciec i duch ś., jest to obraz widocznie w stylu dawnej szkoły włoskiej, kształty ciała piękne i rysunek poprawny. Najprawdopodobniej, iż utwor ten jest naśladowaniem pewnego włoskiego obrazu.

Naprzeciwko tegoż ołtarza po prawej stronie kościoła *ś. Kajetan* ssący krew z boku Chrystusowego, utwor nie łatwy do oddania kompozycyi. Podobny obraz mniejszego rozmiaru znajduje się w kościele ś. Jana. Lecz tu wyższa kompozycya i spełnione po większej części warunki sztuki podniosły przedmiot, i zawarty w obrazie symbol miłości dla umysłu przystępnym uczyniły. Obraz należący zresztą do dawniejszych. Około głowy Chrystusa są śrebrne promienie i także na głowie ś. Kajetana książęca korona.

Inne jeszcze obrazy w ołtarzach są:

W wielkim ołtarzu: obraz *Wniebowzięcia Maryi Panny* przedstawionej w obłokach w otoczeniu aniołów.

Ś. Barbara i ś. Katarzyna, obraz w pierwszym ołtarzu bocznym po prawej stronie kościoła. Dwie postacie niewieście z godłami męczeństwa, na dole dwaj aniołki, u góry w obłokach *święta Trójca*.

Dalej: *Ś. Tadeusz apostoł*, w trzecim ołtarzu bocznym po lewej stronie kościoła; zaś naprzeciwko w innym ołtarzu po prawej stronie: *Zesłanie ducha świętego.*

*

Nareszcie jako zasłony do dwóch ołtarzy, to jest: Matki Bożej *Jazłowieckiej* i *ś. Grzegorza* dwa duże obrazy świeższego utworu. Pierwszy przedstawia *ś. Józefa* w całej postaci, z palmą i Chrystusem na ręku; drugi *ś. Piotra* i *Pawła*, obraz oryginalnej kompozycyi, przedstawiający dwóch tych apostołów ściskających się społem, jakby się z sobą witali lub żegnali. W górze w obłokach dwaj aniołki. Jeden z tiarą i kluczami, drugi z mieczem i palmą. Obraz ten zdaje się być utworem Józefa Chojnickiego.

Z obrazów mniejszego rozmiaru a umieszczonych w ołtarzach jako to: *ś. Mikołaj*, *ś. Antoni Padewski i Matka Boża*, z tych ostatni przez swą charakterystykę zwraca na siebie uwagę. Przedstawia N. Pannę w gierlandzie z róż, siedzącą na księżycu, z berłem w ręku i piastującą Chrystusa. Do koła zaś obrazu śród kwiatów są mniejsze obrazki przedstawiające sceny z życia Maryi i męki Zbawiciela. Obraz ten dobrego rysunku i pięknej kompozycyi, jest malowany na blasze, i znajduje się w drugim ołtarzu bocznym po prawej stronie kościoła. Pozostają jeszcze obrazy na ścianach kościoła, a temi są zwykłe *Stacye;* prócz tego w kopule na murze blisko wielkiego ołtarza *dwunastu Apostołów* z Najświętszą Panną nad nimi, równie pośród architektonicznych ozdób i arabesków cztery wielkie obrazy na sklepieniu kościoła, jako to: *Zwiastowanie, Narodzenie Pańskie, Trzej królowie i Ofiarowanie.*

Najstarożytniejszym zaś w tym kościele sztuki malarskiej zabytkiem, są dwa w skarbcu przechowane obrazy, na grubych, ciężkich deskach, z dnami złoconemi, w stylu bizantyńskim. Jeden przedstawia mnóstwo klęczących częścią nagich częścią zaś w rozmaite szaty przybranych figur, nad któremi tyleż w dnie złoconem w konturze wyrzeźbionych trójzębnych królewskich koron. Są to zapewne w ogóle święci królowie chrześciańscy, lub też chrześciańscy królowie Armenii. Nad niemi w górze w czarnem kole *Chrystus* z rozpostartemi rękami. — Drugi przedstawia *Boga Ojca* siedzącego na drewnianym tronie, w tiarze na głowie i trzymającego w obu rękach za poprzeczne drzewo krzyż, na którym *Chrystus* rozpięty. Na piersiach Boga Ojca *Duch święty.* Podobny obraz *ś. Trójcy* znajduje się w Krośnie w kościele farnym, blisko wielkiego ołtarza. Obrazy te zapewne Ormianie z sobą ze wschodu do kraju przynieśli.

Ciekawym jest także obraz w zakrystyi, przedstawiający wnętrze świątyni czy też jakiegoś gmachu, pośród którego na wysokich ławach siedzą mężowie i niewiasty. Każda z niewiast trzyma dziecię na swem łonie, oraz książkę w drugiem ręku. Prócz tego jest jeszcze wiele dziatek siedzących na ziemi, jedno z jabłkiem, inne z książeczkami. Zdaje się iż to będzie jakaś szkoła i chwila nauki. Tak mężowie jak niewiasty, jakoteż i niektóre z dzieci mają nad sobą napisy, jako to: *Zebedeon*, *Anna Prophetissa. Anna uxor Elcanae. Elcana. Joseph. Salome. Simeon. Joachim. Zacharias. Elizabetha. Cleophas. Joannes. Maria mater filiorum Zebedei.* Zaś napisy nad dziećmi: *Salvatora mundi i Jacobus minor.* Ta tu jest jeszcze w tym obrazie wyrażona akcya, iż Salome skazuje ręką na dziecię *Salvator mundi*, siedzące z Marią pośrodku. Obraz ten zdaje się być utworem staro-niemieckiej szkoły, co nietylko styl obrazu lecz i sam ubior figur, a mianowicie wysokie kornety niewiast w kształcie kołpaków, skazują. Obraz ten zdaje się być utworem dość biegłego na swój wiek artysty.

Są tu także trzy portrety: biskupa, portret w kopii i dwa inne na blasze, z których jeden przedstawia kobietę w staroświeckim stroju, drugi mężczyznę w kontuszu i żupanie. Na tym ostatnim z strony odwrotnej napis: Antoni Głuszkiewicz umarł 1769 dnia 13. Kwietnia.

(D. c. n.)

Przemyśl. Rok 1550.

Król dozwala Radzie miejskiej stosować się w rzeczach spadkowych do plebiscytu lwowskiego.

Sigismundvs Avgvstvs | Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithwanie', Russie' Prussiae; Masouie', etc. Dominus et Haeres. Significamus tenore praesentium, quibus expedit vniuersis et singulis, praesentibus et fu|turis, harum notitiam habituris. Quia exhibitae sunt nobis, per certos Consiliarios n(ost)ros littere', in papyro descriptae, sigillo Ciuitatis Leopolien(sis) communite', nomine Famatorum Proconsulis | et Consulum Ciuitatis nostrae **Premisl**ien(sis), clausulam, super Plebiscito Ciuitatis Leopolien(sis), de successionibus seu ordinatione bonorum, inter virum et vxorem necessario laudato, ex Priuilegio | veteri, per Ser(enissi)mum olim Wladislaum Regem confirmato, exceptam, in se continentes, Et quoniam in eo Ciuitatis Leopolien(sis) Plebiscito, se conformare student, supplicarunt a nobis, vt aucto|ritate n(ost)ra Regia accedente, id illis sit licitum, et l(ite)ras sub sigillo n(ost)ro desuper cum clausula inserta, illis concedere dignaremur. Cuius quidem Clausule' tenor de verbo ad verbum sequitur, et | est talis.

„Quod legitime viro et vxore Matrimonium contrahentibus, bo„na(que) haereditaria mobilia et immobilia ex vtraq(ue) parte, vel „ex vna tantum insimul comportantibus, illa omnia bo|na debent in„diuisa esse, et ad vnum coadunata, Dum aut(em) contingat vxo„rem decedere ab hac luce, et Marito ipsius superstite permanente, „idem Maritus haeredibus aut consanguineis, vel pro|ximioribus dic„te' vxoris sue', soexus vtrius(que), terciam partem omnium bono„rum mobilium et immobilium, pro successione Materna dare tene„atur, duabus partibus eorundem bonorum pro se | reseruatis, Si „vero Maritus arma bellica, et alias res jure Maydeburgen(si) „hergewete vulgaliter dictas pro vtilitate sua voluerit obtinere, illa in „divisione secundum taxam et valorem ad par|tem ipsius computen„tur. Item mortuo Marito, vxore ipsius superuiuente, ipsa vxor ra„tione dotis et dotalicy, tertiam partem eorundem bonorum quorum„libet mobilium et immobilium total(ite)r | obtinebet, duabus parti„bus pro haeredibus et consanguineis vel proximioribus dicti mariti „saecus utriusq(ue) reseruatis, Attamen si vxor pro vtilitate sua ali„quas res ornamе(n)torum seu supelle|ctilium, quae Jure Mayde„burgen(si) Gerade vulgariter nuncupantur, voluerit obtinere, illa „in diuisione bonorum ad sortem suam taxentur et computentur.

Sygmunt August *z Bożej łaski Król Polski, Wielki Książę Litwy, a Rusi, Prus, Mazowsza i t. d. Pan dziedziczny. Oznajmujemy osnową niniejszą wszem w ogóle i każdemu w szczególności, tak obecnym jako i potomnym, komu na tem zależy lub do czyjej wiadomości to dojdzie: jako kilku z Rad Naszych przedłożyli Nam Sławetnych Burmistrza i Radźców miasta Naszego Przemyśla imieniem ułożone na papierze i pieczęcią miasta Lwowa ztwierdzone pismo, obejmujące wyjęty z dawnego a przez Najjaśniejszego świętej pamięci Władysława Króla potwierdzonego przywileju rozdział wilkierzu albo gminnej miasta Lwowa ustawy o spadkach czyli rozrządzaniu majątkiem między mężem i żoną dla niezbędności uchwalonej; a ponieważ do tejże uchwały gminnej miasta Lwowa stosować się pragną, upraszali Nas w pokorze, abyśmy im tego nie tylko powagą Naszą królewską dozwolić, lecz zarazem i list z przytoczonym rozdziałem pod pieczęcią Naszą wydać na to raczyli, którego-to rozdziału treść dosłowna brzmi jak następuje:*

„Gdy mąż i żona prawnie śluby małżeńskie zawarłszy majątek dziedziczny czyto ruchomy czy nieruchomy z strony obojej, „alboli z jednej, na spólność wniosą, cały majątek ów zjednoczony i nierozdzielny być ma. Gdyby zaś żona z tego świata „zeszła, a mąż jej przy życiu pozostał, tedy winien spadkobiercom lub krewnym albo powinowatszym tejże żony, obojej płci, „dać trzecią część wszystkiego majątku ruchomego i nieruchomego jako spadek macierzysty, dwie części tegoż majątku dla „siebie zachowując. Zechce zaś mąż zbroję wojenną tudzież inne rzeczy prawem magdeburskiem Hergewete pospolicie zwane dla własnego użytku zatrzymać, więc te przy podziale według ceny i wartości do jego części wliczone być mają. Jeżeli znowu żona męża przeżyje, tedy żona po zabezpieczeniu „dwóch części tegoż majątku ruchomego i nieruchomego dla dzieciów i krewnych lub powinowatszych mężowskich obojej płci, „trzecią część jako wiano otrzyma. Wszakże gdy żona cokolwiek z ozdób lub sprzętów, które prawem magdeburskiem Gerade pospolicie zowią, zatrzymać zechce, te przy podziale majątku ocenione i w części jej policzone być mają. (D. n.)

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowej.